

Geachte lijsttrekker voor het waterschap Amstel, Gooi en Vecht,

Rogier van der Sande (voorzitter van de Unie van waterschappen) heeft de overheden in Nederland op Prinsjesdag 2022 opgeroepen om bij beslissingen over de toekomst van Nederland het belang van water en bodem voorop te zetten. Dat is een belangrijke oproep.

Wij – Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland – ondersteunen die oproep dan ook van harte.

Als we de ruimte echt toekomstbestendig willen inrichten en beheren, moeten we bodem en water op één zetten. Nog belangrijker is dat we daar dan ook daadwerkelijk consequenties en keuzes aan verbinden. Alleen dan kunnen we de verschillende crises integraal oplossen en de basis voor een gezonde en duurzame leefomgeving creëren. Met de waterschapsverkiezingen in aantocht geven we graag een aantal concrete punten mee. Wij hopen dat u deze aanbevelingen meeneemt bij de coalitievorming en in de aankomende bestuursperiode.

1. **Vervuild water: zet alles op alles om de KRW doelen te halen**

- Er zijn uitgewerkte plannen voor het plaatsen van defosfateringsinstallaties. Zet vaart achter de uitvoering van deze plannen; nabij diverse natuurgebieden dient de watertoevoer beter aan te sluiten op beschikbare kwel. Zorg ervoor dat de grote potentie van dit waardevolle kwelwater maximaal ten goede komt aan het versterken van de biodiversiteit in en nabij natuurgebieden.
- Zet in op hogere waterpeilen rondom natuurgebieden, bijvoorbeeld om kwelflux te sturen. Dit draagt onder andere bij aan de doelen van het Aanvalsplan Grutto.

2. **Droogte: van afvoer naar vasthouden**

- We vragen inrichtingsmaatregelen te nemen die versnelde waterafvoer rondom natuurgebieden tegengaan. Zo kunnen we onder andere de negatieve impact van droge periodes op natuurgebieden beperken.
- Pas waar dat kan een flexibel peilbeheer toe. Zo kunnen natuurgebieden zowel in natte periodes als tijdens droogte een passend peil behouden.

3. **Stortbuien en wateroverlast: natuurlijke klimaatbuffers hard nodig**

- Zet in op natuurlijk ingerichte waterbergingslocaties zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Benader deze locaties als kans voor zowel waterbuffers als voor natuurontwikkeling, recreatie en mogelijk zelfs extensieve landbouw. Zoek samen met de terrein beherende organisaties (TBO's) naar combinaties van noodwaterberging en natuurontwikkeling. Overgangszones zoals benoemt in het Nationaal Programma Landelijk Gebied zouden deze gecombineerde functies kunnen gaan vervullen.
- Gebruik alleen versnelde afvoer indien echt nodig. Stimuleer daarnaast bewoners van stedelijke gebieden om hun tuin te "ontstenen".

4. **Bodemdaling: functie volgt peil**

- De steeds toenemende bodemdaling problematiek vraagt om een nieuw regime in de ruimtelijke ordening: functie volgt peil in plaats van peil volgt functie;
- Onderwaterdrainage is geen duurzame oplossing om maaiveld daling te voorkomen;
- Onderzoek de haalbaarheid van greppelinfiltratie;

- Neem innovatieve maatregelen die kansrijke verdienmodellen voor grondeigenaren bieden, zoals CO2 verwaarding (bijv. Valuta voor Veen) mee en biedt grondeigenaren ruimte om hiermee te experimenteren.

5. Biodiversiteit: zet in op systeemherstel

- Er is systeemherstel nodig in alle lagen van het systeem om de biodiversiteit te herstellen in deze regio (hiervoor is een onderzoek gestart voor de regio Gooi- en Vechtstreek en de Vechtplassen); Maak natuurvriendelijke oevers de norm daar waar de veiligheidseisen dat toestaan. Deze dragen ook bij aan de KRW-doelen;
- Ontwikkel waar gewenst faunapassages bij kunstwerken.
- Maak de overstap naar het natuurvriendelijk beheren (baggeren/sloten/maaieren) van watergangen;
- Leg bloemrijke dijken aan door in te zaaien met lokale, inheemse bloem- en kruidenrijke mengsels;
- Maak een overstap naar cyclisch en gefaseerd maaieren;
- Het bestrijden van invasieve exoten is een belangrijk voorwaarde voor systeemherstel. Verbeter de waterkwaliteit waar dat nodig is in combinatie met het vangen of verwijderen van exoten en het transplanteren van waterplanten.

Voor Nederland zal de komende periode het doelbereik van de Europese Kaderrichtlijn Water cruciaal zijn. Wij zien dat het waterschap Amstel, Gooi en Vecht serieus werk maakt om uitstekende plannen, zoals de “Aanpak zorg voor gezond water 2022-2027”, te schrijven om deze doelen alsnog te halen. Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en de Milieufederatie Noord-Holland roepen het waterschap op vooral druk te zetten op de uitvoering; hier stukt het nu.

Het niet behalen van de KRW doelen kan leiden tot een ‘watercrisis’. Het niet voldoen aan de KRW bedreigt zowel de biodiversiteit als de economie, kan leiden tot hoge Europese boetes voor de rijksoverheid en waterschappen en leidt tot problemen bij nieuwe of bestaande vergunningen.

De verbetering van de waterkwaliteit is de laatste 10 jaar gestagneerd. Vanwege het ecologische en economische belang van KRW-doelbereik en de sleutelrol van de waterschappen adviseren wij om het belang van het behalen van de KRW-doelen en de wijze waarop het waterschap deze doelen dient te behalen centraal te stellen in de plannen van de nieuwe coalitie voor de komende vier jaar. De KRW is vooral op de grote wateren gericht. We roepen u op om als waterschap de maatregelen te nemen zodat ook het fijnmazige watersysteem op orde komt en in alle wateren de waterkwaliteit goed is. We hebben nog vijf jaar. ‘Bodem en water als leidend principe’ helpt ook om hier met vereende krachten mee verder te gaan!

Wij gaan graag het gesprek met u aan over deze aanbevelingen en zijn uiteraard beschikbaar om een nadere toelichting te geven. We kijken er naar uit om de komende jaren met u samen te werken aan duurzame en toekomstbestendige waterschappen.

Met hartelijke groet namens de ondertekenende partijen,

Sijas Akkerman

Directeur

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland